

maa der være Retfærdighed i Skiftet. Det er dette, som jeg troer, at den ærede Forslagsstiller ikke har truffet. Jeg troer, at han er gaaet ud fra en i og for sig selv ganske consequent Tanke, men at han paa sin Veie er geraadet ind i store Vanskeligheder, der have kastet ham ind i Undersøgelser om at løse Tvang og Baand paa det kirkelige Gebeet, og nu fra borgerlig Lovgiver er bleven til en reen kirkelig Lovgiver. Man vil ikke have en saadan Adskillelse mellem borgerlig og kirkelig Lovgivning, ligesom det ogsaa overhovedet er Mange vanskeligt at behandle disse Begreber: Stat og Kirke; og naar den ærede Rigsbogsmand for Holbø Amt's 2den Valgkreds (Tschering) udtalte, at Kirken er Hs. Maj. Kongen og Regjeringen og Andre ikke, kan det meget godt siges, men man maa ikke glemme, at den medlovgivende Magt, som bestaaer af Forsamlinger, staaer paa en ganske anden Maade organiseret. Paa den ene Side repræsenterer den det Borgerlige ligeoverfor Hs. Maj. Kongen og Regjeringen. Derfor har den altid tilstræbt at skaffe en Kirkeforfatning, for at disse lovgivende Mændigheder kunne staae paa en nogenlunde lige Fod med hinanden, dog saaledes, at der ikke bliver skabt en ny lovgivende Magt paa det kirkelige Gebeet, men en blot raadgivende, saaledes at der var et Sted, hvor alle de Sager, der angaae det kirkelige ligeoverfor det Borgerlige, kunde drøftes og undersøges med en Frihed, som man ikke har i en Forsamling som denne til at tale om reent kirkelige og gudelige Sager. Jeg er derfor ikke tilfreds med den Genfærdighed, med hvilken et saadant Lovforslag ikke kan undgaae at forhandles og senere bliver ledtaget af; men naar jeg seer hen til Forslaget i dets Enkeltheder, undrer det mig, at ikke Noget af dem, der tidligere have yttret sig, have talt om de praktiske Vanskeligheder derved. Det undrer mig, at det er undgaaet de ærede Medlemmer, at der er saamange Bestemmelser i Lovforslaget, som næsten ville være aldeles uoverkommelige. Jeg skal gjøre opmærksom paa nogle af disse, der ere af den Bessaffenhed, at de maae vække yderligere Betænktheder ved Antagelsen af Forslaget. Strax i Begyndelsen angaaende Bøgernes Førelse vil det være næsten umuligt at

skaffe Sognenævnen tilveie paa ethvert Sted — at Navnet ikke er heldigt, skal jeg forbigaae — som med behørig Omhyggelighed for den ringe Betaling ville offere deres Tid og Flid til at føre disse Bøger paa en ordentlig og tilstrækkelig Maade. Og naar den ærede Forslagsstiller strax i den første Paragraph siger — hvilket just ikke er noget godt Punktum i en Lov — „hvorvidt Præsterne fremtidig skulle eller ville føre „Kirkebøger“, vedkommer ikke det borgerlige Samfund som saadant“, er det et Spørgsmaal, om han ikke gaaer ud fra, at Præsterne skulle føre Bøger paa et andet Sted, og hvis de ikke skulle føre saadanne Bøger, ved jeg ikke, hvorledes han vil faae Bøgestemmelserne i sit Lovforslag gennemførte, naar man overlader det til Præsterne, om de ville føre disse Bøger eller ikke; og dersom det bestemmes, at de ikke skulle føre disse Bøger, hvormegen Betydning vilde da ikke Sognenævnens Bøger faae i mange Forhold. Men dersom man troer, at det vil være let i hver Menighed at faae Sognenævnen, der kunne føre disse Bøger omhyggeligt og ordentligt, tager man fejl. Og naar nu Sognenævnen og Præster føre disse Bøger, og der blev en Mødsigelse i Betegnelser, hvorom der bliver Spørgsmaal, vilde det være mindre heldigt, at Folk gif omkring i Verden med et borgerligt Navn, der var forskjelligt fra deres kirkelige Navn. Jeg sympathiserer med den ærede Rigsbogsmand for Svendborg Amt's 6te Valgkreds (S. A. Hansen) i, at det var bedst, at det Hele blev, som det er, saalænge man har Præster, der lønnes for at føre disse Bøger, og derved vilde mange af de Ulemper undgaaes, som ville fremkomme ved at føre dobbelte Bøger. I § 3 staaer der: „Den ene Sognebog hører hos Sognenævnen, den anden hos Communalbestyrelsens (Sogneforstanderskabets) Formand eller, hvis Formanden tillige er Sognenævnen, hos Viceformanden“. Da det er meget almindeligt, at Præsten er Formand i Sogneforstanderskabet, kan det give Anledning til mange Collisioner, naar han skulde være Skriver — baade Copist og Contrafkriver — for Sognenævnen paa samme Tid, som han førte sine egne Bøger. Naar der i § 4 staaer: „En Udskrift af Sognebogen, som Sognenævnen giver under sit Navn